

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קי"פ.

עין משפט
גד מצוה

בז א מיי פ"ה מהל'
טומאת אוכלין
הלט"ו:

לעזי רחמי

קושי"ט [קושי"ש].
קליפות, תרמילים (של
פולים).

שיטה מקובצת

[illegible]

רבינו גרשום (המסך)

[illegible]

דרכי רבא בנא מוקי לה אי ביד קשיא רישא. הי"מ לממר לר' יוחנן
אי ביד זי בשומר קשיא סיפא ולאו קושיא גמורה הוא דמקשה
לרב אלא פירוש בעלמא דמפרש מילתיה אליבא דכולהו נתאי:
דרכי יוחנן אמר בזה ביד ובת"ק. הי"מ לממר כלה בשומר
ובת"ק דלמ"ק אפילו בשלשה עשרות
שיש בכל אחד פחות מכול מטרפין
למית ושני עשרות דנקט להדיעין
כמו דר' יהודה בן נקוסא אלא משום
דלמ"ק ה"ט לרז אי ביד קשיא
רישא קלמר דרכי יוחנן מוקי לה ביד
ולא קשיא רישא הוא הדין בשומר
ומשום דלרבי יוחנן א"ש ביד בין
בשומר דלמ"ק דייק מעיקרא אליבא
דרכי רבא יוחנן אמר בזה בשומר
והוא דאמר באחרים. וכד לא בעי
לאוקומי אע"ג דהוא נחא טפי דכפרש
בקוטרס משום דמשמע דבשומר
מיייר הוא דמוקי לה ביד לרז כי
הייז ליקוס כרבי יהודה דהלכתא
כוחיה לגבי ר"מ דאחרים הייז ר'
מאי: דרכי יוחנן אמר אין זה
שיעור. קאן להקשות הא מ"מ יוחנן
לעיל (דף קס"ג) יס ד לפחות מוכרי
ושומר לפחות מכול וא"כ ע"כ דאחרים
לאו שיעורא קלמרי כדאקשין ושניין
לעיל דכלא חתא לפרושי מילתא
דאחרים דלא תטעה לאוקומי ביד
ולממר דהוי דוקא ומכר מילתא לא
הוה שמעין דמכירא ליה דאחרים
דדלמא הא דליתרין י"א לאחרים דאין
זה שיעור משום דהייז הוה שמע
ליה מרכיה דשעתא נמי דסבר ר'
יוחנן לה ז"ל דכפי מדלת מוקי
דמוקי לה רז ביד למיקס לר' יהודה
אף ע"ג דמשמע דבשומר מיייר הוי
נמי ה"ל לר' יוחנן לאוקומי ביד כי
הוי דלחוי כפול דוקא:

שרביט שדיקט. פירש זקונט

[illegible]

אמר. האי כפול דקאמרי אחריס דוקא קאמרי וזה הוא שיעור דברי
טורים מטהר. בשומר של פול דלח שומר הוא כגון אותן שהרביעית
וחל למשמען ולנקנן וליפיקין אין שומר זה מכניס ומוציא ומאכיל וכאשר
יומא לא ישיב בנאות שרביטין ואין יתערב בין שפלות: **בשמיטין**.
טור שייך ב' גריד אחד טומא ואיש שרביטין הרה ויגון שיש בין
טרף לו לכביה ומטמא בשל קטניות. אלמא יש שומר לפחות מכפול:
שה טומאה ומאוס די להטמא הי האי די ד' לדבר חשוב שהוא יותר
יכסא ליה דליהר להי די: **בשמיטין**. שמתעטלן בחזות קלה ואותו
ל: **כרים שאני**. וכי קאמר רב שאין שומר לפחות מכפול כגון
שלימו לכביה. ולעיל נמי גבי שרביטין מצי לתרוי כרים שאני:
שני

ורב האי במאי מוקים לה. שלא יהא אחד מחלו חלקן עליו: א"ר
שבעלס היה אין בו מוח אבל בשר יש בדרשו האחד: קשיא
יבאן דקמתי הבית עומא אלמא יס יד לפחות מכיז: ואי בשומר.
עלמנות שיש ביה מוח הכיז הכיז שני ראשיהן הריקין לנית
משום הכי הבית עומא דיש שומר
תלמי זית ואש"ס שאין המוח בבית
שומר מכניס ומוליא עוממה ומכילה
בית. ואש"ס עלס היה הנכנס לנית
שומר למוח שברי ארץ המוח
נגדו אלא בדרשו האחר אין מן
הטובע כנגד הבשר מחמוריו דלא היו
שומר אלא מה שנגד האכול על כרחך
ושומר הוא שכל זמן שהקולית עוממה
שומר בשבועה שומר נכמה אין מה
לשומר בשבועה שומר: קשיא סיפא. דקא
שטער ר' יהודה בן נקוסא ורב אמר
עלין קמא: אין שומר לפחות מכפול על
לכפול יס שומר וזאי זית יתר על
שומר: ואר' יוחנן נמי היה מצי לקשוי
מזרי יהודה בן נקוסא כל היכי
מיקומה לה אי די אי בשומר ממנה
קמא א' בשומר מוקמינן על דמדנקט
תלמי זיתא וזיס משמע דד' ודי'
נמנות ויכל אחת פחות מכפול מדי
הוא דטוהר ור' יוחנן אמר יס שומר
לפחות מכפול [שס] ומיהו לחד מינייהו
דמזרי והדר ממרלי לה: אמר מר
שטעיה ומר לעטעיה: איבעי
סיפא בדי כו. בין די בן בשומר
יכיל לאוקמה דל"כ רב דלמר כמאן
הוא רב בדי מטרב ובשומר עוממא
ת"ק עוממא כמרייהו דאורי' יהודה
בן נקוסא מערב כמרייהו אלא
מחלל מוקים וקאסי כחד מינייהו.
איבעי' אימא בדי קאי והוא דלמר
מרי יהודה אלב בשומר אשילי רבי
היה מדי: איבעי' אימא בשומר.
היה לה: והוא דלמר כמאן עוממא.
אמר ר' יהודה אלב בשומר אשילי רבי
היה מדי: איבעי' אימא בשומר.

100

ויוֹסֵפִין מוֹקִיף לֵה בִיד וְאֶשְׁמַעֲיִין תַּנּוּ קָמָא דִּישׁ יִד לַפְּסוּת מַכּוּיִת דִּלְ
שׁוּמַר אֶפְּלִיז דְּבִי עֲלֻמוֹת נְמִי הוּי מַטְמָא דִּישׁ שׁוּמַר לַפְּסוּת מַכּוּפִל
יִקְחָא: אֵלָּא בִיד קָפִי הֵילֵכֵךְ בְּנִי חֲמִי זִית דְּוִיחִיז מִיחָא כְּפֹל דְּמִדּוּר ר' הוּ
שׁוּמַר דִּלְחִי לַפְּסוּת מַכּוּפִל כְּדִרְשִׁיטִי (עֲלִימִי) מְדַלָּה עֲרִיב וְתַנּוּ וְהוּא לֵה
וְשׁוּמַר לֵה חֲמִי לֹאקוּמָה דִּקְשִׁא לֵה אֶס כִּי אֶפְּלִיז ר' עֲלֻמוֹת נְמִי דִּישׁ
שׁוּמַר לַפְּסוּת מַכּוּפִל: קוּלִיִּם. הוּא עֲמֵס עֲלִיִין שֶׁל יִכֵּךְ וְזִי מוֹחַ תַּמִּיד
דְּהוֹדִי'ל בְּלַעֲזִי: גּוֹרֵר אֶס כּוֹלֵה לְטוּמָא. אֲמוּזִי זִית גּוֹרֵר אֶס כֵּל
קֹאקוּלִיִּת לְטוּמָא. אֶסֶּה הִיא עֵס כְּבִינָה אֲזוּכְלִין וְנִגְנֵה הִשְׁכָּה דִּישׁ בִּכֵּל
מַכּוּפִל: אֶסֶּה עֲמָר: אֶסֶּה סִפְסָה. דְּלֹאחֵרִי דְּלֹאחֵר דִּישׁ [שס] אִין יִד לַפְּסוּת
מַכּוּפִל: אִי שׁוּמַר קָשִׁי רִישָׁא. קְדָמָר מִיָּק כִּימִי אִין בְּלִיר מַכּוּיִת
אֶל וְכִי אֲחֵר אִין שׁוּמַר לַפְּסוּת מַכּוּפִל הֵא לַכְּפֹל יִשׁ שׁוּמַר: וְרִבִּי
וְיֹסֵפִין אֲמַר לֵךְ כּוֹלֵה בְּשׁוּמַר וְהוּא דְּלֹאחֵר כֹּאחֵרִיס. דִּישׁ שׁוּמַר מִיחָא
לַפְּסוּת מַכּוּיִת: אֵלָּא כְּפֹל קֹאמְרִי. וְרִבִּי יוֹסֵפִין אֲמַר [שס] יִשׁ שׁוּמַר לַפְּסוּת
מַכּוּפִל: אֲמַרִי אִינֵהוּ נְמִי שִׁיעוֹר. וְלַעוֹלֵם לַפְּסוּת מַכּוּפִל נְמִי אֲמַרִי:
בִּיד עֵקֶן דִּלְהִי הוּי מוֹקִיף לֵה ר' יוֹסֵפִין בִּיד הוּי נִתְחַל לֵה טְפִי הוֹאִיל
הוּא דְּלֹאחֵר כֹּאחֵרִיס אֲלֵא מַשּׁוֹס דְּקִטִּי קוּלִיִּת וְלֵא נִקֵּט עֲמֵס אֲחֵר אִי
הוּא מוֹקִיף לֵה בִיד וְדוֹקָא כְּפֹל קֹאמְרִי אֲחֵרִיס הוּי מַקְשִׁינִי לִיה וְהֵא
קוּלִיִּת קִטִּי וְסַסִּם קוּלִיִּת שׁוּמַר הִיא אֶפְּלִיז הִכִּי קֹאמְרִי דְּלֹאחֵרִיס כְּפֹל
רִבִּי יוֹסֵפִין הִיא גִּמְרִי לֵה דְּלֹאחֵרִיס לֵה דוֹקָא כְּפֹל אֲמַרִי כְּדֹאמְרִי לִקְמִן
רִבִּי יוֹסֵפִין אֲמַר אִין הוּ שִׁיעוֹר הֵילֵכֵכְ מוֹקִיף לֵה בְּשׁוּמַר: דִּיקָא נְמִי
יִשׁוּמַר עֲפִקִינִן מִדְּקִטִּי קוּלִיִּת. וְסַסִּם קוּלִיִּת יִשׁ כֵּה מוֹחַ: אֲסַמַּר רִבִּי ח
מַכּוּפִל לִכֵּה שׁוּמַר כִּרְכִּ: אִין הוּ שִׁיעוֹר. לֵאז דוֹקָא קֹאמְרִי: רִבִּי אֲלַעֲזִר
הֶפְּלִיס דְּגִלְדִין כֵּהן קוּשִׁיט בְּלַעֲזִי מַפְנִי הֶפְּלִיס בִּסְוִין וְאִין גִּרְכִּין לְשׁוּמַר
שׁוּמַרִינִן: וְתַטְמָא כֵּהן עֲלִי הֶפְּרִיטִין. דְּשׁוּמַר הוּא דְּדִקְסִין אִין וְאִין יוֹכִילִן לִקְרִי
מִתַּמְתַּמְתִּין עַל עַל בִּיד הֶפְּרִיטִין. וְרִישָׁא דְּרִיךְ מִתַּמְתִּין אִין שְׂרִיטִי שְׂרִיטִי
הֶפְּרִיטִי וְהֶפְּלִי כְּבִינָה ר' אֲלַעֲזִר כֵּהן עוֹרִיה מַטְהֵר בְּשֶׁל פוֹל דִּלְחִי שׁוּמַר
בְּקוּלָּסָא. הֵא מִתַּמְתָּא כֵּהן קִטִּיִּת לֵאז שְׂרִיטִי וְמַשּׁוֹס שׁוּמַר אֲלֵא בְּקִלְתָּא
מַכּוּיִת שְׂרִיב לֵה שְׂרִיטִיִּס מַחֲזִירִין זִי וְכִפּוֹל הוֹאִיל וְגִסְסִין אִין לֵא
קֵלָה מַתְמִיִּן לֹאכֵּל: דְּרִישִׁס בְּקִלְיִסִין. אֲלֵאמִי יִשׁ שׁוּמַר לַפְּסוּת מַכּוּפִל
פּוֹל שִׁלְחִי בְּרִיטִי שְׂלֵמָה אִין בְּשֶׁר שִׁיעוֹר חֲמִי פוֹל וְעוֹר עֲלִי
פּוֹל שִׁלְחִי בְּרִיטִי שְׂלֵמָה אִין בְּשֶׁר שִׁיעוֹר חֲמִי פוֹל וְעוֹר עֲלִי

דיא סיפא דרב סבר אין יד לפחות מכזית ואנן חזינן בסיפא אפי' אין עליה אלא
אי בשומר כלומר דמוקמינן לה קולית שיש עליה כזית בשיר במחו והוי קולית שומר
שומר לפחות מבפול הוא כפול חשוב שומר ומכניס ומוציא הטומאה לצד אחד קשיא
שר גזירה טולה לטומאה אבל פחות מכזית לא: איבעית אימא ביד כר כלומר כולה

מסורת הש"ס

(6) (ליל מיוחד)
(7) תוספתה דשקלן רש"י
(8) שקלן פ"ה מ"ה
(9) מנחות פ' (לשיל קמ"ג)
(10) רש"י מ"ו (1) (לשיל נ"ג)
(11) (לשיל קמ"ג)
(12) (קמ"ג) ד"ה ורבי יוחנן
(13) פ"ח רש"י

תורה אור השלם

וְכִי יִפֹּל מִנִּבְלָתָם עַל
כָּל אֶרֶץ חֲדָשׁ אֲשֶׁר יִחְדַּע
שְׂדֵהוּ הַהוּא: וַיִּקְרָא יְיָ לֵאמֹר

הגהות הב"ח

(א) גמ' שבזי אדם מניחין
לזריעה חסד:

מוסף רש"י

על כל זרע וזרע.
לגבי תומאת אולבן חבי,
אש"פ דסה"א קר"ה עה"ד
הוא חבי צ"ה, עמ"ח
מש"ס דלא הו"מ, דמ"ן
ל"ה ו"ז יח"מ מ"ס ע'
זרע דהוכ"מ עמ"ח הוא
(ש"ד ק"ר). כדרך שבני
אדם מוציאין לזרעה.
ש"ן מקפידין א"ס ק"פס"ן
סובב"מ, ק"ה מל"מ"ר
לעמ"ח, דש"מ האולב
מל"מ"ר עמ"ח (מנחת ע"א).

רבינו גרשום

יתרה בן נקטא אומי
 היקין שני עצמות בן
 כלומר [מין] דאמר
 על צעז הצית טורו:
 ורב אחא אמאי איהו
 אידי קשיא.שאל.
 כלומר
 א' מוקין [ישן] עליון
 שני חצאי וזיתם שני
 על התצנצות שיש
 בירבשה ותיקן ורבעי
 חשוד יד והוא כרן אן
 ד לפחות מבדאי: [ישן]
 בשומר. דמוקין [ישן]
 עליון שני חצאי וזיתם
 כמזח שכוורין קשיא
 דהוא כרן אן חשוד
 שומר לפחות כמפלו
 אן חשוד שומר וספיא
 כל יתרה בן נקטא
 [דאמר] היקין שני יתים
 שני [תרי] דאי חשוד
 שומר פחות מבדאי ור
 מבית את הטמאה. ור
 חשוד קשיא ספיא דהוא
 אר שני שומר לפחות
 כמפלו ואן חזין כפיא
 אן חשוד שומר לפחות
 מבדאי: איבעית אמאי
 דאמר ר' יתרה בן
 נקטא ר'. כלומר איבעי
 דאמר מוקין כל בלד
 דהוא דאמר ר' יתרה בן
 נקטא [דאמר] דאי
 לפחות מבדאי: ואיבעית
 אמאי כשומר דהוא דאמר
 ר' יתרה בן נקטא ר' כן
 שומר לפחות מבדאי
 דאמר דאמר אן חשוד
 לפחות כמפלו אן חשוד
 שומר אע"י דהוא
 מבדאי: ור יתקן אן
 בלד. כלומר מבדאי
 ברייתא (מוקין יד כל
 יתרה בן נקטא ותיק)
 דאמר תנא שני
 לפחות מבדאי: שני קולית
 שיש עלית כית
 ר' כלומר גוררת מלה
 לטמאה אפי' הטמאה
 בראש הקולית מי שנגע
 בעז אחר טמא ורב
 אמאי מוקין אן אידי
 דמוקין שני עלית

(א) נראה דל"ל טולה בריחא ח"ק ור"י בן נקוטא חזקי לה כיד ויהא דלמח כח"ק וכו'. (ב) חולי ג'ל' אחרים כסול אבל בלחית אפי' לפחות וכו'.